

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Verzoek tot benoeming arbiter

Koster, H.

Citation

Koster, H. (2022). Verzoek tot benoeming arbiter. *Bedrijfsjuridische Berichten*, 2022(25), 367-368. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3514173>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3514173>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Verzoek tot benoeming arbiter

Bb 2022/97

In deze bijdrage gaat de auteur in op de beschikking van de voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant van 1 maart 2022, ECLI:NL:RBOBR:2022:922 over de benoeming van een arbiter.

1. Feiten

Deze zaak gaat over het familiebedrijf van de familie X dat in 1863 is opgericht en daarna generaties lang binnen de familie is overgedragen. Uiteindelijk is de onderneming in handen gekomen van de broers A en B. Binnen de familie is een conflict ontstaan. Op 16 juli 2015 zijn onder begeleiding van de arbiter diverse afspraken gemaakt over de governance binnen het familiebedrijf en de groepsmaatschappijen en tussen (een deel van) de betrokken (rechts) personen. Deze afspraken zijn vastgelegd in verschillende overeenkomsten, waaronder een vaststellingsovereenkomst, een certificaat- en aandeelhoudersovereenkomst en een vaststellingsovereenkomst/familieconvenant. Daarbij heeft ook een herverdeling van de certificaten van aandelen plaatsgevonden.

In het familieconvenant is ten aanzien van de benoeming van arbiters het volgende opgenomen:

“Arbitrageregeling

(...)

23. Alle geschillen die tussen Partijen mochten ontstaan naar aanleiding van tussen hen bestaande statutaire regelingen en de Transactiedocumentatie het beleid en de gang van zaken de Groep betreffende, en alle (aanvullende) overeenkomsten en afspraken tussen Partijen voortvloeiende uit deze regelingen en overeenkomsten, alsook uit deze Vaststellingsovereenkomst en de Transactiedocumentatie voortvloeiende zullen exclusief de partijen bindend worden beslecht via arbitrage volgens de wettelijke regeling als neergelegd in de artikelen 1020 Rv en verder. (...).”

Voorts is overeengekomen dat Y tot arbiter wordt benoemd en dat bij belet of ontstentenis van Y het bestuur van zijn kantoor op verzoek van een van de partijen in een vervanger zal voorzien. Dit gebeurt in overleg. Het bestuur zal de bevoegdheid hebben een arbiter bindend aan te stellen, tenzij partijen anders overeenkomen. In de loop van 2018 is tussen partijen een geschil ontstaan. Bij brief van 28 november 2019 heeft de advocaat van een van de partijen Y geschreven dat Y als arbiter wordt gewraakt. Ook is Y een tuchtklacht in het vooruitzicht gesteld en is Y aansprakelijk gesteld voor schade die zijn cliënt heeft geleden en nog zal lijden.

2. Voorzieningenrechter

Bij brief van 20 oktober 2021 is Y verzocht om zijn werkzaamheden als arbiter te starten.

Vervolgens heeft Y de rechtbank verzocht hem te ontheffen uit zijn functie van arbiter in de zin van art. 24 van het familieconvenant en voorts ontheffing van het bestuur van het kantoor waaraan hij is verbonden, van de taak om bij belet of ontstentenis van de arbiter in de vervanging te voorzien zoals bedoeld in art. 24 van het familieconvenant. Het verzoek is ter zitting van 6 december 2021 aangehouden teneinde partijen in de gelegenheid te stellen een minnelijke regeling te bereiken. Partijen zijn daar niet in geslaagd. Bij beschikking van de voorzieningenrechter van deze rechtbank van 17 december 2021 is Y, op zijn verzoek, ontheven van de hem in art. 24 van het familieconvenant gegeven functie van arbiter.

De voorzieningenrechter stelt voorop dat art. 1025 lid 1 Rv bepaalt dat bij een arbitraal beding een zaak aanhangig is op de dag van de ontvangst van een schriftelijke mededeling, waarbij een partij aan haar wederpartij bericht tot arbitrage over te gaan. Op basis van art. 1027 lid 2 Rv dient de benoeming van de arbiter of arbiters te geschieden binnen drie maanden nadat de zaak aanhangig is, tenzij de arbiter of arbiters reeds voordien zijn benoemd. Voorts geldt op basis van art. 1027 lid 3 Rv dat indien de benoeming van de arbiter of arbiters niet binnen de in het vorige lid bedoelde termijn plaatsvindt, de ontbrekende arbiter of arbiters, op verzoek van de meest gerede partij, wordt benoemd door de voorzieningenrechter van de rechtbank.

Vaststaat, zo de voorzieningenrechter, dat partijen in het op 16 juli 2015 tussen partijen gesloten familieconvenant, een arbitragebeding zijn overeengekomen. Tussen partijen is niet in geschil dat verzoeksters een arbitrale procedure hebben aangekondigd waarmee op grond van het bepaalde in art. 1025 lid 1 Rv de zaak aanhangig is gemaakt. Nu Y is ontheven als arbiter en zijn kantoor onweersproken gesteld heeft niet bereid te zijn om tot aanwijzing van een arbiter over te gaan, is hier daardoor sprake van de situatie dat niet binnen drie maanden na het aanhangig zijn van de zaak een arbiter is aangewezen. De voorzieningenrechter acht zich dan ook, op grond van het bepaalde in art. 1027, lid 3 Rv, bevoegd om in casu een arbiter aan te wijzen en benoemt aldus Z tot arbiter.

3. Commentaar

In deze kwestie is allereerst van belang art. 1027 lid 2 Rv. Dit artikellid bevat een regeling van de termijn waarbinnen de benoeming moet hebben plaatsgevonden. De termijn is thans drie maanden nadat de zaak aanhangig is gemaakt en vangt dus aan vanaf (het einde van) de dag waarop de aanhangigheid een aanvang heeft genomen. Deze termijn is van aanvullend recht. Aldus mogen partijen de wettelijke termijn inkorten of verlengen. Dit kunnen zij vooraf doen in

¹ Verbonden aan de Universiteit Leiden.

de overeenkomst tot arbitrage of door verwijzing naar een arbitragereglement, maar het zou ook tijdens de benoeming kunnen. Dat de wet een termijn bevat is nuttig ten einde vertraging te voorkomen en voorts ook omdat in art. 1027 lid 3 Rv een regeling is opgenomen op welke wijze de benoeming kan plaatsvinden mochten partijen de wettelijke termijn laten verstrijken. In art. 1027 lid 3 Rv is vervolgens bepaald dat indien de benoeming niet binnen de wettelijke of overeengekomen termijn heeft plaatsgevonden, iedere partij zich zelfstandig met een verzoekschrift kan wenden tot de voorzieningenrechter van de rechtbank met het verzoek de arbiter(s) te benoemen. Bevoegd is de voorzieningenrechter zoals bepaald in art. 262 e.v. Rv dan wel degene die door partijen is aangewezen volgens art. 1072 Rv. Tegen de beschikking van de voorzieningenrechter tot benoeming staat geen voorziening open. De benoeming van een of meer arbiters geschiedt bovendien ongeacht de vraag of de overeenkomst tot arbitrage geldig is. Op grond van art. 1027 lid 4 Rv geldt dat door aan die benoeming mee te werken partijen hun recht om een beroep op die ongeldigheid te doen niet verliezen. De benoeming door de voorzieningenrechter komt derhalve juist voor. Wordt, zoals hier, een of meer bepaalde personen al bij een arbitraal beding als arbiters aangewezen, dan is het goed om te beseffen dat het onzeker kan zijn of zij na het ontstaan van een geschil in staat en bereid zijn om als zodanig op te treden en aldus daartoe een aanvullende regeling op te nemen.